

Vragen en antwoorden over lopend uienonderzoek

Waarom is onderzoek voor de uienteelt van belang?

Om de leidinggevende exportpositie van de Nederlandse ui te behouden en verder uit te bouwen, is een constante en goede kwaliteit cruciaal. Dit vraagt om kennis en instrumenten waarmee telers ook in de toekomst in staat zijn om een kwaliteitsui te telen. Een breed gedragen onderzoeksprogramma zorgt voor de benodigde bouwstenen.

Wat wordt er nu gedaan aan fundamenteel onderzoek?

Sinds 2017 loopt het onderzoeksprogramma Uireka. Dit breed gedragen programma, dat in blokken van drie jaar wordt uitgevoerd, zorgt voor een integrale aanpak van de belangrijkste problemen in de uienteelt en -bewaring. Een volhoudbare uienteelt is het uitgangspunt. Na Uireka 1 en 2 loopt inmiddels Uireka 3. Er zijn verschillende werkgroepen actief met specifieke deelonderwerpen. Het gaat om de rassenlijst zaaiuien, voldoende effectieve (groene) middelen voor gezond uitgangsmateriaal en de bestrijding van de belangrijkste ziekten en plagen, zoals fusarium, valse meeldauw, uienvlieg, bonenvlieg en trips.

Wie financiert dit onderzoek?

Uireka 3 wordt gefinancierd door zo'n 70 ketenpartners. Dit zijn alle leveranciers van uienzaad, producenten van gewasbeschermingsmiddelen, commissairs, toeleveranciers, kennispartners en de uienhandelaren die verenigd zijn in GroentenFruit Huis. Zij betalen allemaal een afzetgerelateerde bijdrage en dragen zo naar rato bij. Aan [Uireka 2 'naar een integraal duurzame uienteelt'](#) werd ook door telers bijgedragen via het Programma Onderzoek en Innovatie van BO Akkerbouw. Hiervoor werden resterende middelen uit het voormalige Productschap Akkerbouw gebruikt.

Is er ook geld vanuit de overheid beschikbaar?

Uireka 1 en 2 waren Publiek-Private Samenwerkingen (PPS), wat betekent dat de overheid via de Topsectoren een grote financiële bijdrage leverde. Uireka 3 heeft voor de communicatie een bijdrage gekregen vanuit Kennis op Maat (KoM) van de Topsector Agri & Food en een financiële bijdrage van de provincies Zeeland en Flevoland. Het totale cash budget voor Uireka 3 bedraagt ruim € 1,1 miljoen voor de periode 2023-2025.

Betalen akkerbouwers ook mee?

Op dit moment betalen akkerbouwers niet mee aan het onderzoeksprogramma Uireka 3. Er wordt soms verondersteld dat telers een toeslag betalen op het door hen aangekochte uienzaad, maar dat is niet het geval. Uiteraard staat het zaadleveranciers vrij om kosten door te berekenen aan hun afnemers.

Wie organiseert het onderzoek en int de gelden?

Dit gebeurt via [Holland Onion Association](#), onderdeel van [GroentenFruit Huis](#). De onderzoeksprojecten worden uitgevoerd door onafhankelijke kennisinstellingen, zoals Wageningen University & Research, UIKC en Verify. Het uitgangspunt van Uireka is 'wie betaalt, bepaalt'. Dat houdt in dat de betalende partners driejaarlijks de onderwerpen bepalen waar onderzoek naar gedaan wordt. Op basis van die onderwerpen worden concrete onderzoeksvragen geformuleerd, waar onderzoeksinstellingen mee aan de slag gaan.

Waar wordt onderzoek naar gedaan?

Uireka is de koepel waar een breed scala aan onderzoeksprojecten onder valt. Het gaat onder meer om rassenonderzoek en onderzoek naar stengelaaltjes, koprot en bladschimmels. Het volledige overzicht is te vinden op Uireka.nl.

Voor wie is dit relevant?

Het onderzoek dat wordt uitgevoerd onder de vlag van Uireka is relevant voor alle partijen in de keten, waaronder telers. De onderwerpen die worden opgepakt dragen bij aan een toekomstbestendige uienteelt en -bewaring. De resultaten zijn zo veel mogelijk direct en praktisch toepasbaar.

Wat gebeurt er met de kennis?

De kennis is voor iedereen in de uienketen toegankelijk. Kennisverspreiding vindt onder meer plaats via de website en nieuwsbrief van Uireka. Ook worden demodagen, bijeenkomsten en vakmedia ingezet om de opgedane kennis verder te brengen in de sector. Ook erfbetreders spelen daarin een belangrijke rol. Twee jaar geleden is gestart met de Uireka Academy, waarin met erfbetreders de onderzoeksresultaten en conclusies bediscussieerd worden. Erfbetreders nemen de opgedane kennis mee in hun contacten met telers. Dit blijkt een effectieve vorm van kennisverspreiding.

Waarom is het belangrijk dat ui wordt toegevoegd aan onderzoeksprogramma van BO Akkerbouw?

Nu betaalt de rest van de keten zo'n 90% van het uienonderzoek naar zaken die zich op het boerenerf afspelen. Via BO Akkerbouw kan de teelt weer aansluiten bij Uireka en mede de koers van het onderzoeksprogramma bepalen. Een bijdrage vanuit de teelt betekent bovendien meer financiële armslag, waarmee er meer mogelijkheden ontstaan om teeltproblemen effectief aan te pakken. Er bestaan momenteel meer onderzoekswensen dan er uitgevoerd kunnen worden.